

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU OŚWIĘCIMSKEGO

Oświęcim, październik 2021 rok

Analiza diagnostyczna przeprowadzona została na podstawie danych empirycznych przekazanych między innymi przez Ośrodki Pomocy Społecznej funkcjonujące w Powiecie Oświęcimskim, danych Głównego Urzędu Statystycznego, Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu.

Diagnoza sytuacji społecznej powiatu oświęcimskiego dokonana została w następujących obszarach:

1. bezrobocie;
2. niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba;
3. uzależnienia;
4. przemoc w rodzinie;
5. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego;
6. problemy związane z zapewnieniem opieki dzieciom pozbawionym opieki rodziców;
7. starzenie się społeczeństwa;
8. przestępczość.

1. BEZROBOCIE

Wśród głównych zjawisk kryzysowych zachodzących w sferze społecznej jest bezrobocie. Bezrobocie, w szczególności długotrwałe (przekraczające 12 miesięcy), jest bardzo niekorzystne społecznie, gdyż wpływa negatywnie zarówno na warunki bytowe jednostki lub rodziny (długotrwały brak stałego wynagrodzenia, uzależnienie od wsparcia z systemu pomocy społecznej), jak również kondycję psychofizyczną (zaburzenia zdrowia psychicznego, dolegliwości psychosomatyczne) oraz społeczną (pogłębiająca się izolacja społeczna, spadek aktywności osoby pozostającej bez pracy). Czynniki te bardzo często skutkują wzrostem ubóstwa, pogłębiają stan wykluczenia zawodowego i społecznego (np. zanik posiadanych kwalifikacji zawodowych i trudności w przystosowaniu się do zmieniających się zasad funkcjonowania rynku pracy), a także mogą prowadzić do pojawienia się patologicznych zjawisk takich jak: nadużywanie alkoholu i przestępczość. Negatywne skutki bezrobocia wpływają również na funkcjonowanie rodziny osoby pozostającej bez pracy. W szczególności dotyczy to dzieci, które odczuwając własną sytuacją materialną jako gorszą, w porównaniu do swoich rówieśników, stopniowo mogą izolować się, co jest dotkliwym ograniczeniem naturalnych potrzeb związanych z rozwojem intelektualnym i społecznym. Bezrobocie jest również przyczyną zaniechania uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym.

Z danych źródłowych wynika, że pod koniec 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było ogółem 3 504 mieszkańców powiatu oświęcimskiego, a największa liczba bezrobotnych występowała na terenie gminy Kęty - 1 053 oraz w mieście Oświęcim - 1 013. Wśród gmin, w których odnotowano stosunkowo małą liczbę zarejestrowanych osób pozostających bez zatrudnienia należy wyróżnić gminę Polanka Wielka, w której było 74

bezrobotnych mieszkańców oraz gminę Przeciszów, w której zarejestrowanych było 136 osób pozostających bez pracy. W 2020 roku we wszystkich gminach w stosunku do roku 2019 odnotowano znaczny wzrost liczby zarejestrowanych w PUP osób bezrobotnych.

Poniższa tabela wskazuje liczbę mieszkańców powiatu oświęcimskiego zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w latach 2019-2020 w podziale na gminy

GMINA	2019	2020
miasto Oświęcim	758	1 013
Kęty	884	1 053
Brzeszcze	249	327
Chełmek	158	252
Oświęcim	202	289
Zator	154	216
Osiek	107	144
Przeciszów	97	136
Polanka Wielka	44	74
RAZEM	2 653	3 504

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu za 2019 i 2020 rok

Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy to takie, które ze względu na określone uwarunkowania mają znaczne trudności z wkroczeniem lub utrzymaniem się na rynku pracy. W kolejnej tabeli przedstawiona została liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Oświęcimiu zamieszkujących powiat, a które są w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz ich udział w ogólnej liczbie ludności. W 2020 roku 2 874 osoby spośród 3 504 bezrobotnych znajdowało się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Osoby te stanowiły znaczącą większość osób pozostających bez pracy - 82%.

Jak wynika z danych statystycznych, wzrósł udział osób będących przed 30 rokiem życia, natomiast zmniejszył się udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz długotrwale bezrobotnych.

W roku 2020, w stosunku do roku poprzedniego, odnotowano pozytywne zmiany w zakresie udziału osób korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej, a także posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Jednocześnie warto zwrócić uwagę na to, że osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia stanowią znaczną część wszystkich zarejestrowanych w PUP mieszkańców powiatu (19%).

Ze zjawiskiem długotrwalego bezrobocia mamy do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej przez okres powyżej 12 miesięcy. Jest to zjawisko niekorzystne, ponieważ świadczy albo o braku chęci podjęcia pracy albo o braku możliwości podjęcia zatrudnienia. Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie

osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Oświęcimiu w stosunku do roku 2019 utrzymuje się na tym samym poziomie 45 %

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019		2020	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Bezrobotni w szczególnej sytuacji	2 241	84	2 874	82
Bezrobotni do 30 roku życia	640	24	903	26
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	757	29	914	26
Długotrwale bezrobotni	1 207	45	1 569	45
Bezrobotni niepełnosprawni	217	8	206	6
Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	613	23	682	19
Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	16	0,6	12	0,3
Bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	255	10	331	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu za 2019 i 2020 rok

Mając na uwadze trudną sytuację na lokalnym rynku pracy wynikającą z dużej liczby osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu w 2020 roku podjął działania zmierzające do pozyskania dodatkowych środków na przeciwdziałanie bezrobociu w powiecie oświęcimskim poprzez:

- aplikowanie o środki na realizację projektów z Europejskiego Funduszu Społecznego;
- aplikowanie w programach o przyznanie dodatkowych środków z rezerwy Funduszu Pracy,
- realizowanie dodatkowych programów regionalnych: „Bumerang - powrót na rynek pracy” i „Konserwator”.

W 2020 roku Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu zrealizował wymienione poniżej formy aktywizacji bezrobotnych (wraz z kwotą środków przyznanych) :

- organizacja szkoleń (indywidualnych i grupowych), finansowanie kosztów egzaminu lub uzyskania licencji, pożyczki szkoleniowej, finansowania studiów podyplomowych, bon szkoleniowy (120 000 zł);
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (160 000 zł);
- refundowanie podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą kosztów wyposażenia lub doposażenia (80 000 zł);
- prace interwencyjne (250 000 zł);
- staże 6 i 12 miesięczne (500 000 zł);
- prace społecznie użyteczne (60 000 zł);
- bon na zasiedlenie (45 000 zł);
- roboty publiczne (40 000 zł);
- badania lekarskie (30 000 zł);
- inne zadania (31 641,93zł).

2. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ, DŁUGOTRWALA LUB CIĘŻKA CHOROBA

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych *osoby niepełnosprawne to osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnienie ról społecznych, a w szczególności ogranicza zdolność do wykonywania pracy zawodowej*. Osoby niepełnosprawne dzieli się według różnych kryteriów: rodzaju niepełnosprawności, okresu życia, w którym ona wystąpiła oraz stopnia niepełnosprawności. Osoby niepełnosprawne tworzą bardzo niejednorodną grupę, w związku z czym działania na ich rzecz powinny być adresowane z uwzględnieniem specyfiki występujących dysfunkcji.

W 2020 roku ogólna liczba rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodków Pomocy Społecznej na terenie gmin powiatu oświęcimskiego z powodu niepełnosprawności kształtowała się na poziomie 998. W stosunku do 2019 roku, kiedy wynosiła – 1 183 osoby, nastąpił spadek o 16 %.

Tabela poniżej wskazuje liczbę rodzin z terenu gmin wchodzących w skład powiatu, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu niepełnosprawności w latach 2019 – 2020.

GMINA	2019	2020
miasto Oświęcim	547	429
Kęty	176	163
Brzeszcze	91	99
Chełmek	108	91
Oświęcim	95	83
Zator	46	52
Osiek	68	43
Przeciszów	31	17
Polanka Wielka	21	21
RAZEM	1 183	998

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 i 2020 rok

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby udzielonych świadczeń w postaci zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnosprawnego dziecka w gminach powiatu oświęcimskiego na przestrzeni lat 2019 - 2020. Łącznie we wszystkich gminach w 2020 roku przyznano 8 251 świadczeń z powyższego tytułu, co w stosunku do roku 2019, kiedy liczba ta wynosiła 8 812 stanowi spadek o 6 %.

GMINA	2019	2020
miasto Oświęcim	2 364	2 573
Kęty	1 903	312
Brzeszcze	1 281	1 469
Chełmek	563	585
Oświęcim	1 093	1 128
Zator	464	436
Osiek	505	597
Przeciszów	355	458
Polanka Wielka	284	693
RAZEM	8 812	8 251

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 i 2020 rok

W 2020 roku ogólna liczba rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodków Pomocy Społecznej na terenie gmin Powiatu z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby kształtowała się na poziomie 1 273 i w stosunku do roku 2019 była niższa o 22 %. Szczegółowe dane dotyczące poszczególnych gmin powiatu oświęcimskiego obrazuje poniższa tabela.

GMINA	2019	2020
miasto Oświęcim	874	613
Kęty	219	219
Brzeszcze	132	138
Chełmek	84	35
Oświęcim	105	88
Zator	68	59
Osiek	77	63
Przeciszów	46	35
Polanka Wielka	21	23
RAZEM	1 626	1 273

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 i 2020 rok

Ważnym elementem polityki skierowanej wobec osób niepełnosprawnych oraz wsparcia ich rodzin jest zapewnienie opiekunom osób zależnych możliwości odpoczynku i przejęcie części obowiązków w określonym wymiarze czasowym.

W 2020 roku powiat oświęcimski po raz drugi przystąpił do realizacji programu resortowego Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pod nazwą „Opieka Wytchnieniowa”. Program kierowany był do dzieci niepełnosprawnych i dorosłych osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, których członkowie rodzin lub ich opiekunowie

wymagali wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu opieki oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w zakresie opieki nad tymi osobami. Środki finansowe na potrzeby Programu pochodziły z dwóch źródeł: Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych - 86 400,00 zł oraz środków własnych powiatu oświęcimskiego - 21 600,00 zł. W omawianym roku z Programu skorzystały 63 osoby, w tym 49 dorosłych z orzeczoną znacznym stopniem niepełnosprawności i 14 dzieci niepełnosprawnych. Wykorzystano 2 400 godzin rehabilitacji w domu klienta, a koszt jednej godziny usługi wynosił 45,00 zł (łącznie z dojazdem do miejsca zamieszkania i środkami ochrony osobistej).

2.1 POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, mający na celu ustalenie niepełnosprawności dla celów pozarentowych. W procesie orzekania uczestniczy 29 członków Zespołu (lekarze, psychologowie, doradcy zawodowi, pracownicy socjalni, pedagodzy). Dla dzieci do 16 roku życia Zespół wydaje orzeczenia o niepełnosprawności, natomiast dla osób powyżej 16 roku życia wydawane są orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W 2020 roku odbyło się 158 posiedzeń składów orzekających. Zespół rozpatrzył 2 237 spraw o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności, głównie w celu odpowiedniego zatrudnienia, konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji oraz uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego. Wydano 1 783 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz 357 orzeczeń o niepełnosprawności. Ponadto wydano 469 legitymacji osoby niepełnosprawnej oraz 737 kart parkingowych, które umożliwiają osobom niepełnosprawnym korzystanie z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów.

Poniższa tabela zawiera dane statystyczne dotyczące liczby wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, orzeczeń o niepełnosprawności oraz legitymacji osoby niepełnosprawnej i kart parkingowych w latach 2019 - 2020.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020
orzeczenie o stopniu niepełnosprawności	2 063	1 783
orzeczenie o niepełnosprawności	323	357
legitymacja osoby niepełnosprawnej	734	469
karta parkingowa	677	737

Źródło: Sprawozdanie z działalności PCPR w Oświęcimiu za 2019 i 2020 rok

2.2. REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Wspieranie osób niepełnosprawnych realizowane jest w dwóch podstawowych obszarach tj. rehabilitacji zawodowej i społecznej. Rehabilitacją zawodową zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy, natomiast rehabilitacją społeczną - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Środki na realizację zadań pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz budżetu powiatu.

Na rehabilitację społeczną składa się szereg działań, które zmierzają do ograniczenia niedogodności związanych z niepełnosprawnością, a w szczególności:

- umożliwienie uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej;
- współfinansowanie wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz likwidacji barier architektonicznych i technicznych w mieszkaniach i otoczeniu.

W 2020 roku na realizację poszczególnych zadań z tego zakresu wydatkowano przede wszystkim na:

- wsparcie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej dla 100 uczestników – 2 284 722 zł (w tym 2 049 600 zł ze środków PFRON oraz 235 122 zł ze środków powiatu);
- dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych dla 218 osób niepełnosprawnych oraz 44 opiekunów – 288 022 zł;
- dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego dla 1 751 osób niepełnosprawnych – 813 687,76 zł;
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu dla 77 osób niepełnosprawnych – 207 946,39 zł;

Rehabilitacja zawodowa składa się z działań, których celem jest m.in. pomoc osobom niepełnosprawnym w wejściu na rynek pracy, otwarciu własnej działalności, a także szkoleniu. W omawianym roku wydatkowano na nią kwotę 124 850,13 zł.

Ponadto Powiat w 2020 roku realizował programy celowe, finansowane ze środków PFRON:

- *Aktywny Samorząd* - skierowany do osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, mający na celu ułatwienie zdobycia wyższego wykształcenia, jak również ułatwienie zakupu specjalistycznego sprzętu. Z programu skorzystały 52 osoby na łączną kwotę 219 077,85 zł.
- *Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi* - Moduł III - program skierowany do osób niepełnosprawnych, które na skutek wystąpienia zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii utraciły w okresie od 9 marca 2020 roku do 16 listopada 2020 roku możliwość korzystania z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej. Z Programu skorzystało 357 osób na łączną kwotę 525 000,00 zł.

Od stycznia 2021 roku na terenie województwa małopolskiego, w tym również w powiecie oświęcimskim w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego realizowany jest Projekt „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Pomoc skierowana jest do co najmniej 60 osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne oraz dla co najmniej 40 dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Usługi asystenckie świadczone w projekcie polegają na pomocy uczestnikom w szczególności w czynnościach takich jak:

- wyjście, powrót oraz/lub dojazdy w wybrane przez uczestnika programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki ochrony zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, sportowe itp.),
- zakupy (z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji),
- załatwianie spraw urzędowych,
- w przypadku dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności - dotarcie i powrót do/z placówki oświatowej.

Na terenie powiatu oświęcimskiego osoby niepełnosprawne mogą korzystać ze wsparcia m.in. :

- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu,
- Warsztatów Terapii Zajęciowej prowadzonych przez Fundację im. Brata Alberta,
- Domu Pomocy Społecznej w Bobrku,
- Domu Pomocy Społecznej Braci Albertynów w Bulowicach,
- Domu Pomocy Społecznej Caritas Archidiecezji Krakowskiej w Zatorze,
- Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętach z placówką w Brzeszczach,
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Brzeszczach, Kętach i Oświęcimiu,
- Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Oświęcimiu,
- organizacji pozarządowych.

Tabela poniżej przedstawia zestawienie ilości mieszkańców powiatu objętych rehabilitacją społeczną przy udziale środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w latach 2019 – 2020.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020
uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej	100	100
dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych	257	218
dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny	1 908	1 751
dofinansowanie likwidacji barier technicznych, architektonicznych i komunikowaniu	75	77

Źródło: Sprawozdanie z działalności PCPR w Oświęcimiu za 2019 i 2020 rok

Na zlecenie powiatu oświęcimskiego Fundacja im. Brata Alberta prowadzi Warsztaty Terapii Zajęciowej, czyli wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę, która stwarza osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Placówka przeznaczona jest dla 100 osób niepełnosprawnych intelektualnie. Zajęcia terapeutyczne prowadzone są w siedzibie w Chełmku oraz 3 filiach na terenie: Przeciszowa, Jawiszowic i Oświęcimia. Łączny koszt funkcjonowania warsztatów w 2020 roku wyniósł 2 284 722,00 zł, z czego 2 049 600,00 zł to środki pochodzące z PFRON, 191 059,00 zł to środki własne Powiatu, natomiast 44 063,00 zł stanowią środki gmin, których mieszkańcy są uczestnikami zajęć.

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętach z placówką w Brzeszczach jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, pobytu dziennego o zasięgu lokalnym. Świadczy wsparcie osobom z przewlekłą chorobą psychiczną i/lub niepełnosprawnością intelektualną, które mają poważne trudności w życiu codziennym, ale mogą korzystać z rehabilitacji w warunkach dziennego pobytu. W placówce udzielane jest m.in. poradnictwo psychologiczne (psychoterapia, psychorysunek, psychoedukacja), pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, a także niezbędna opieka w czasie pobytu w placówce. Dom dysponuje 43 miejscami (30 miejsc w Kętach oraz 13 miejsc w Brzeszczach).

Ponadto szczególny udział w rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością na terenie powiatu oświęcimskiego ma m.in.: Stowarzyszenie dla dzieci Niepełnosprawnych PROMYK, Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Razem” oraz Stowarzyszenie Rodziców Na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „OLIMP”.

3. UZALEŻNIENIA

Na terenie powiatu oświęcimskiego mieszkańcy mogą uzyskać pomoc w przypadku problemu uzależnienia w:

- Ośrodkach Pomocy Społecznej,
- Punktach Informacyjno-Konsultacyjnych,
- Gminnych/Miejskich Komisjach Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- Placówkach ochrony zdrowia,
- Samopomocowych grupach wsparcia dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin,
- Poradniach Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
- Policji.

W 2020 roku z powodu alkoholizmu z pomocy i wsparcia Ośrodków Pomocy Społecznej skorzystały łącznie 252 rodziny zamieszkałe na terenie Powiatu, w tym najwięcej z miasta Oświęcim - 84, gminy Kęty - 43 oraz gminy Brzeszcze - 42 rodziny. W stosunku do roku 2019 w omawianym okresie liczba rodzin, którym udzielono pomocy w omawianym zakresie wzrosła o 4. Tabela poniżej przedstawia zestawienie liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia Ośrodków Pomocy Społecznej z powodu uzależnienia od alkoholu w gminach powiatu oświęcimskiego w latach 2019-2020.

GMINA	2019	2020
miasto Oświęcim	86	84
Kęty	41	43
Brzeszcze	37	42
Chelmek	43	37
Oświęcim	22	24
Zator	8	10
Osiek	3	3
Przeciszów	6	5
Polanka Wielka	2	4
RAZEM	248	252

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 i 2020 rok

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom odgrywają również podejmowane przez Gminną/Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminna/Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) to społeczna komisja działająca na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, utworzona przez zespół ludzi, których zadaniem jest realizacja zadań tejże ustawy, a także ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Podstawowym zadaniem komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a w szczególności zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla takich osób.

Na terenie powiatu oświęcimskiego w 2020 roku funkcjonowały Punkty Informacyjno-Konsultacyjne. Największą łączną liczbę godzin czynny był Punkt w gminie Oświęcim - 256 godzin.

Na terenie Powiatu funkcjonują następujące grupy samopomocowe i/lub stowarzyszenia abstynenckie:

- w mieście Oświęcim: 1 stowarzyszenie abstynenckie, 2 samopomocowe grupy wsparcia dla osób z problemem alkoholowym oraz samopomocowe grupy wsparcia dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym;
- w gminie Kęty: 1 stowarzyszenie abstynenckie i 1 samopomocowa grupa wsparcia dla dorosłych dzieci alkoholików;
- w gminie Brzeszcze i Chełmek: 1 stowarzyszenie abstynenckie;
- w gminie Osiek: 1 samopomocowa grupa wsparcia dla osób z problemem alkoholowym;
- w gminie Przeciszów: 1 grupa wsparcia dla osób współuzależnionych.

4. PRZEMOC W RODZINIE

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przez przemoc w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa albo dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narażające je na szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc jest jednym ze zjawisk współwystępujących z innymi problemami funkcjonowania rodziny. W celu rozwiązania problemu przemocy potrzeba podejmowania interwencji socjalnej i psychologicznej niezależnie od możliwości podejmowania działań prawnych. Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminach powiatu oświęcimskiego zajmują się Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- miejskich/gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- organizacji pozarządowych.

Celem działania Zespołu Interdyscyplinarnego jest skoordynowanie wszystkich działań instytucji i organów zaangażowanych w niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zespół realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Na terenie powiatu oświęcimskiego mieszkańcy mogą uzyskać pomoc i wsparcie w przypadku doświadczania przemocy w rodzinie w poniższych miejscach:

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny,
- Gminna/Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówka ochrony zdrowia,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Placówka oświatowa,
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu,
- Poradnia Profilaktyki i Leczenia Uzależnień.

W 2020 roku z pomocy Ośrodków Pomocy Społecznej na terenie powiatu oświęcimskiego z powodu przemocy w rodzinie skorzystało łącznie 186 rodzin. Największa liczba rodzin korzystająca z pomocy OPS z tego powodu zamieszkiwała miasto Oświęcim oraz gminę Kęty. W stosunku do roku 2019 nastąpił wzrost ogólnej liczby mieszkańców powiatu oświęcimskiego korzystających z pomocy OPS w związku z występowaniem zjawiska przemocy o 112 rodzin. Liczbę rodzin korzystających z pomocy i wsparcia Ośrodków Pomocy Społecznej z podziałem na gminy przedstawia poniższa tabela.

GMINA	2019	2020
miasto Oświęcim	8	79
Kęty	7	55
Brzeszcze	2	6
Chełmek	3	3
Oświęcim	35	34
Zator	11	1
Osiek	0	0
Przeciszów	1	1
Polanka Wielka	7	7
RAZEM	74	186

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 i 2020 rok

Interwencja w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy

wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny, bądź przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie. Tabela poniżej przedstawia zestawienie liczby formularzy Niebieska Karta – A w latach 2019 – 2020 z podziałem na gminy.

GMINA	2019	2020
miasto Oświęcim	28	19
Kęty	12	17
Brzeszcze	17	4
Chełmek	10	2
Oświęcim	6	9
Zator	6	2
Osiek	2	3
Przeciszów	4	4
Polanka Wielka	6	5
RAZEM	91	65

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Kolejna tabela przedstawia szczegółowe dane dotyczące liczby zakończonych procedur Niebieskiej Karty w latach 2019 - 2020.

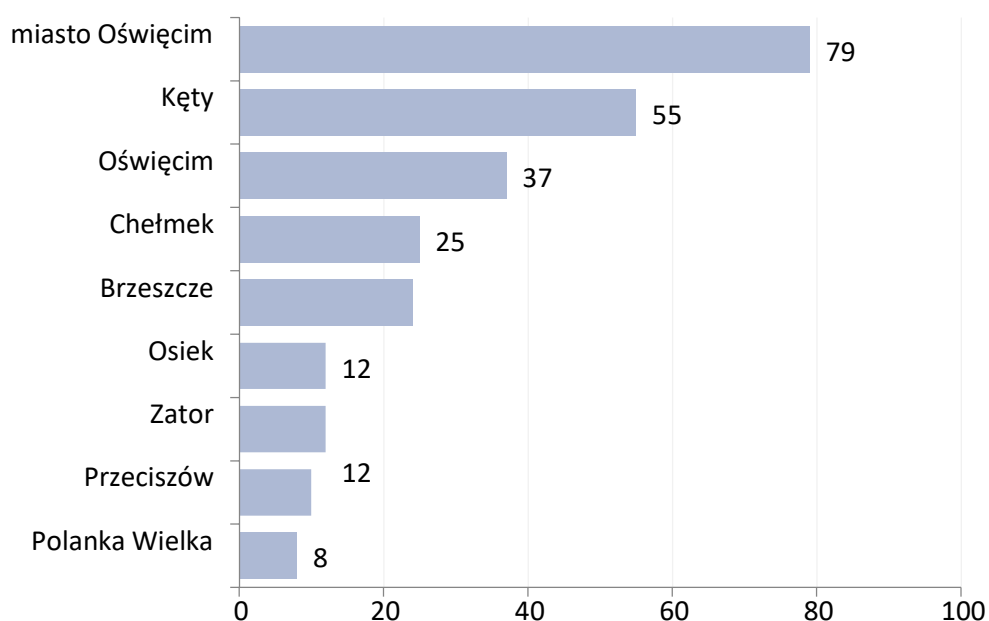
GMINA	2019	2020
miasto Oświęcim	54	45
Kęty	12	17
Brzeszcze	24	15
Chełmek	21	15
Oświęcim	22	23
Zator	8	17
Osiek	12	4
Przeciszów	2	2
Polanka Wielka	8	6
RAZEM	163	144

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Można zauważyć, że w 2020 roku w większości gmin nastąpił spadek liczby formularzy wszczynających procedurę w stosunku do roku 2019 (miasto Oświęcim, gmina Brzeszcze, gmina Chełmek, gmina Zator oraz gmina Polanka Wielka). W gminie Kęty, Oświęcim i Osiek zauważalny jest wzrost liczby formularzy „Niebieska Karta - A”, z kolei w gminie Przeciszów

liczba ta utrzymywała się na takim samym poziomie. Tendencję spadkową można dostrzec w zakresie liczby zakończonych procedur w mieście Oświęcim, gminie Brzeszcze, gminie Chełmek, gminie Osiek i gminie Polanka Wielka. Z kolei liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” wzrosła w gminie Kęty, gminie Oświęcim oraz gminie Zator. W gminie Przeciszów liczba ta utrzymuje się na tym samym poziomie.

Z danych wynika, że w 2020 roku największa liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” zamieszkiwała miasto Oświęcim (79 rodzin). Drugą w kolejności była gmina Kęty (55 rodzin), a trzecią gmina Oświęcim (37 rodzin). W porównaniu do roku ubiegłego, w większości gmin odnotowano spadek liczby rodzin w tym zakresie (miasto Oświęcim, gmina Chełmek, gmina Brzeszcze, gmina Zator i Polanka Wielka), z kolei wzrost nastąpił w gminie Kęty, gminie Osiek oraz gminie Oświęcim. W gminie Przeciszów liczba rodzin objętych „Niebieską Kartą” utrzymywała się na stałym poziomie. Największy spadek liczby rodzin objętych procedurą miał miejsce w gminie Zator (19%) i gminie Brzeszcze (29%), natomiast w gminie Oświęcim odnotowano wzrost w tym zakresie o 6%. Poniższy wykres obrazuje liczbę rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty w poszczególnych gminach powiatu oświęcimskiego w 2020 roku.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W zakresie omawianej tematyki Powiat oświęcimski realizuje:

- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025, który został przyjęty Uchwałą Nr XXXI/268/2021 Rady Powiatu w Oświęcimiu z dnia 24 marca 2021 roku. Wśród głównych obszarów realizacji Programu znajduje się profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna, ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie, a także podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Realizowany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu, we współpracy z samorządami lokalnymi, jednostkami oświatowymi, służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi, Policją oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Powiatowy Program Profilaktyczny w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci w Rodzinach Zagrożonych Przemocą w Powiecie Oświęcimskim na lata 2021-2025, którego celem głównym jest promowanie i wdrażanie prawidłowych postaw wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą na terenie powiatu oświęcimskiego.

Mieszkańcy Powiatu znajdujący się w sytuacji kryzysowej, dotknięci przemocą lub zmagający się z innymi trudnościami, mają możliwość zasięgnięcia specjalistycznego i kompleksowego wsparcia w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej, który funkcjonuje w strukturach PCPR w Oświęcimiu.

Zakres usług placówki obejmuje pomoc psychologiczną, terapeutyczną, interwencję kryzysową, wsparcie, poradnictwo, a także konsultacje prawne. Czynności prowadzone przez Ośrodek ukierunkowane są na udzielanie szybkiej, doraźnej pomocy osobom lub rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, w tym ofiarom przemocy w rodzinie. Z usług specjalistów zatrudnionych w POIK w 2020 roku skorzystało 545 osób oraz łącznie udzielono 1 077 świadczeń.

W 2020 roku odnotowano spadek liczby osób, które skorzystały z pomocy Ośrodka oraz liczby udzielonych świadczeń, co było wynikiem ogłoszenia w marcu 2020 roku sytuacji epidemicznej w kraju. Szczegółowe zestawienie liczby osób oraz liczby udzielonych świadczeń zawiera tabela poniżej.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020
Liczba osób	815	545
Liczba udzielonych świadczeń	1993	1077

Źródło: Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy POIK są trudności w związkach małżeńskich (partnerskich), problemy wychowawcze, gwałtowna, niekorzystna zmiana życiowa (utrata pracy, zdrada partnera, zagrożenie chorobą), przemoc w rodzinie,

nadużywanie alkoholu przez partnera oraz choroby psychiczne. Udzielone w 2020 roku świadczenia obejmowały głównie formę poradnictwa wspierającego i edukacyjnego, rodzinnego i socjalnego, psychologicznego, prawnego oraz Programu Korekcyjno - Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy w Rodzinie.

Przy Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej prowadzony jest hostel dla osób, które znalazły się w sytuacji kryzysowej lub doznawały przemocy domowej. W 2020 roku nie było potrzeby jego uruchomienia, ponieważ zgłaszające się osoby, które oczekiwały na pobyt w hostelu, po podjętych działaniach w środowisku powróciły do miejsc zamieszkania. Podobna sytuacja miała miejsce w roku ubiegłym.

5. BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do ich wypełniania. Wsparcie rodziny polega w szczególności na:

- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny,
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny,
- pracy z rodziną,
- pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wszystkie jednostki pomocowe działające na terenie Powiatu w określony sposób zajmują się wspieraniem rodziny w różnych obszarach jej funkcjonowania, a ich integralne oddziaływanie pozwalają uzyskać zamierzone efekty i wprowadzić istotne zmiany w zakresie funkcjonowania instytucji rodziny.

Na poziomie gmin główną jednostką organizacyjną zajmującą się szeroko rozumianym wspieraniem rodziny stanowi Ośrodek Pomocy Społecznej, który służy pomocą rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzi działania zmierzające do zaspokojenia niezbędnych ich potrzeb i umożliwiające życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Poniższa tabela prezentuje liczbę udzielonych rodzinom świadczeń w poszczególnych gminach powiatu oświęcimskiego z podziałem na liczbę dzieci w tych rodzinach w 2020 roku. Jak wynika z przedstawionych danych, w mieście Oświęcim przyznano największą ilość świadczeń - ich liczba wynosiła 12 499, a największą część beneficjentów stanowiły rodziny z dwojgiem dzieci. Znacząca liczba świadczeń została przyznana również w gminie Kęty (8 547 świadczeń). W powiecie najwięcej świadczeń zostało przyznanych rodzinom, w których wychowuje się czworo i więcej dzieci (12 964 świadczenia). Prezentowane dane pokazują,

że najmniejszą liczbę świadczeń przyznano rodzinom zamieszkującym gminę Polanka Wielka - ich liczba wynosiła 1 290.

GMINA	JEDNO DZIECKO	DWOJE DZIECI	TROJE DZIECI	CZWORO I WIĘCEJ DZIECI	ŁĄCZNIE
miasto Oświęcim	2 612	4 230	2 667	2 990	12 499
Kęty	412	1 759	1 940	4 436	8 547
Brzeszcze	953	514	1 376	1 399	4 242
Chełmek	816	428	456	1 267	2 967
Oświęcim	1 086	708	732	1 329	3 855
Zator	231	1 118	901	2	2 252
Osiek	185	284	48	775	1 292
Przeciszów	206	670	135	426	1 437
Polanka Wielka	222	36	692	340	1 290
RAZEM	6 723	9 747	8 947	12 964	38 381

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020 rok

W przypadku samotnego wychowywania dzieci, gdy jeden z rodziców uchyla się od płacenia alimentów na rzecz dzieci, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. W roku 2020 z omawianych świadczeń skorzystało łącznie 675 osób. W stosunku do roku 2019 oznacza to niewielki, 5 % wzrost. Najwięcej osób objętych wsparciem zamieszkiwało miasto Oświęcim (35 % wszystkich świadczeniobiorców), gminę Kęty (24 %) oraz Brzeszcze (17 %). Poniższa tabela przedstawia zestawienie liczby osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w latach 2019 – 2020 z podziałem na poszczególne gminy powiatu oświęcimskiego.

GMINA	2019	2020
miasto Oświęcim	255	235
Kęty	149	161
Brzeszcze	91	114
Chełmek	45	45
Oświęcim	31	44
Zator	27	26
Osiek	10	13
Przeciszów	20	19
Polanka Wielka	19	18
RAZEM	647	675

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej za 2019 i 2020 rok

W 2020 roku z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego pomoc Ośrodka Pomocy Społecznej otrzymało łącznie 484 rodziny zamieszkujące powiat oświęcimski. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w wszystkich gminach powiatu oświęcimskiego w latach 2019 – 2020.

GMINA	2019	2020
miasto Oświęcim	330	244
Kęty	50	43
Brzeszcze	85	72
Chelmek	37	27
Oświęcim	49	57
Zator	33	24
Osiek	9	6
Przeciszów	13	11
Polanka Wielka	7	0
RAZEM	613	484

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 i 2020 rok

Na przestrzeni lat 2019 - 2020 liczba rodzin, którym udzielona została pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych uległa spadkowi w większości gmin powiatu oświęcimskiego. Wyjątek stanowi gmina Oświęcim gdzie liczba rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia z powyższej przyczyny wzrosła o 8 rodzin tj. o 14 %. Łączna liczba świadczeniobiorców w ciągu omawianych lat zmniejszyła się o 21%.

Ośrodki Pomocy Społecznej realizują zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa kładzie nacisk na pracę z rodziną celem niedopuszczenia do odebrania dziecka. W związku z tym wprowadzona została instytucja asystenta rodziny, którego zadaniem jest poprawa całościowego funkcjonowania rodziny oraz udzielanie jej pomocy w wielu obszarach: socjalnym, psychologicznym, wychowawczym, czy też ekonomicznym.

W 2020 roku na terenie całego powiatu oświęcimskiego pracowało 13 asystentów rodziny, w tym 3 w mieście Oświęcim oraz po 2 w gminie Kęty, Brzeszcze, Oświęcim i Chelmek. Gminy Zator i Przeciszów zatrudniały po 1 asystencie, natomiast w gminach Polanka Wielka oraz Osiek w omawianym roku nie funkcjonował asystent rodziny. W przedmiotowym roku asystenci rodziny obejmowali wsparciem łącznie 170 rodzin z powiatu co stanowi wzrost w stosunku do roku 2019 o 11 rodzin. Najwięcej rodzin objętych było usługą w mieście Oświęcim – 50, gminie Kęty – 35 oraz gminie Brzeszcze – 28.

Poniższa tabela obrazuje liczbę asystentów rodziny oraz liczbę rodzin objętych wsparciem w poszczególnych gminach powiatu oświęcimskiego w latach 2019 – 2020.

GMINA	2019		2020	
	Liczba asystentów rodziny	Liczba rodzin	Liczba asystentów rodziny	Liczba rodzin
miasto Oświęcim	3	41	3	50
Kęty	2	31	2	35
Brzeszcze	3	24	2	28
Chełmek	1	21	2	16
Oświęcim	2	17	2	22
Zator	1	11	1	11
Osiek	1	7	0	0
Przeciszów	1	7	1	8
Polanka Wielka	0	0	0	0
RAZEM	14	159	13	170

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 i 2020 rok

Rodziny z terenu powiatu oświęcimskiego mogą uzyskać specjalistyczną pomoc psychologiczną w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych w Brzeszczach, Kętach i Oświęcimiu. Celem działalności Poradni jest pomoc dziecku w prawidłowym funkcjonowaniu w rodzinie, przedszkolu, szkole oraz środowisku lokalnym. Łącznie w trzech placówkach w 2020 roku zarejestrowano 2 701 pacjentów.

Zorganizowaną działalność w celach zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży w formie placówek wsparcia dziennego prowadzi większość gmin na terenie powiatu oświęcimskiego. Na ich obszarze działają świetlice wiejskie (gmina Oświęcim) oraz świetlice środowiskowe (gmina Chełmek, gmina Kęty, miasto Oświęcim, gmina Przeciszów) oferujące działalność edukacyjną i wychowawczą. Ponadto, w celu zapewnienia dzieciom odpowiednich warunków do rozwoju społecznego oraz wzmocnienia pozytywnych postaw i zachowań w gminie Brzeszcze funkcjonuje Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza, w gminie Przeciszów działalność realizuje świetlica profilaktyczno-wychowawcza, do której uczęszczają dzieci od 6 roku życia, natomiast na terenie miasta Oświęcim Stowarzyszenie „Szansa” prowadzi m.in. Świetlicę Terapeutyczną.

6. PROBLEMY ZWIĄZANE Z ZAPEWNIENIEM OPIEKI DZIECIOM POZBAWIONYM OPIEKI RODZICÓW.

Podstawowym celem działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest udzielanie pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym: dzieciom, rodzinom, osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym; a także zabezpieczenie dzieciom pieczy zastępczej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców. *System pieczy zastępczej to*

zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Może być także ustanowiona dla dziecka niedostosowanego społecznie. Rodzina zastępcza w wypełnianiu swoich funkcji kieruje się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem jego praw.

W 2020 roku w 138 rodzinach zastępczych na terenie Powiatu przebywało 185 dzieci, spośród których 108 trafiło do rodzin zastępczych spokrewnionych, 44 dzieci do rodzin zastępczych niezawodowych, natomiast 14 dzieciom zapewniono opiekę w rodzinach zastępczych zawodowych. Wśród 8 rodzin zastępczych zawodowych, funkcjonujących w powiecie oświęcimskim, 2 rodziny pełniły funkcję pogotowia rodzinnego - umieszczonych w nich było 4 dzieci oraz 2 rodziny zawodowe specjalistyczne, które sprawowały opiekę nad 3 dziećmi niepełnosprawnymi.

Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu oświęcimskiego w latach 2019 – 2020 utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W roku 2020 liczba rodzin wzrosła w stosunku do roku 2019 o 4 i wynosi 138 natomiast liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spadła o 1 i wynosi 185.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonuje oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej oraz oceny rodziny zastępczej w celu ustalenia, m.in. aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikacji planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb.

Ocena sytuacji dziecka dokonywana jest: co 3 miesiące w przypadku dzieci do 3 lat oraz co 6 miesięcy w przypadku dzieci powyżej 3 lat. Stanowi ona podstawę do sporządzenia opinii dla sądu dotyczącej zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej oraz utworzenia planu pomocy dziecku. Rodzina zastępcza podlega również ocenie pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Rodziny, w których występują problemy opiekuńczo - wychowawcze z dziećmi, problemy rodzinne czy też kryzysy małżeńskie, wspierane są działaniami: psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W 2020 roku w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zatrudnionych było 7 specjalistów, w tym 2 koordynatorów, 1 psycholog, 1 pedagog, 2 pracowników socjalnych oraz kierownik Zespołu.

Od dnia 1 kwietnia 2016 roku rodzinom zastępczym na każde umieszczone dziecko do ukończenia 18 roku życia przysługuje dodatek wychowawczy w wysokości 500 zł miesięcznie, który w całości finansowany jest z dotacji celowej z budżetu państwa. W okresie od 1.01.2020 roku do 31.12.2020 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu na ten cel wypłaciło łącznie 813 583,32 zł, co oznacza wzrost w porównaniu do roku ubiegłego o 2%.

Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30.05.2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” w 2020 roku wypłacono niniejsze świadczenie w kwocie 300 zł (na dziecko) dla 188 wychowanków pieczy zastępczej w łącznej wysokości 56 4000 zł.

W przypadku wyczerpania możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej lub braku możliwości umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej jest kierowane do instytucjonalnej pieczy zastępczej w formie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu: socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego lub rodzinnego.

W powiecie oświęcimskim w 2020 roku funkcjonowało 7 placówek opiekuńczo - wychowawczych posiadających 91 miejsc statutowych, z czego:

- Dom Dziecka im. Kornela Makuszyńskiego w Oświęcimiu działający jako placówka typu socjalizacyjnego przeznaczony jest dla 30 dzieci,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Kętach działająca jako placówka typu socjalizacyjnego przeznaczona dla 25 dzieci,
- Wioska Dziecięca im. Janusza Korczaka w Rajsku działająca na zlecenie powiatu, prowadzona w formie 5 placówek typu rodzinnego przeznaczona jest dla 36 dzieci.

Od 01 kwietnia 2021 roku nastąpiło przekształcenie Domu Dziecka im. Kornela Makuszyńskiego w Oświęcimiu oraz Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Kętach w wyniku którego powstało 5 placówek:

- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1 w Oświęcimiu typu specjalistyczno - terapeutycznego dla 6 dzieci,
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2 w Oświęcimiu typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi dla 12 dzieci,
- Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 3 w Oświęcimiu typu socjalizacyjnego dla 12 dzieci,
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 4 w Kętach typu socjalizacyjnego dla 11 dzieci,
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 5 w Kętach typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi dla 14 dzieci.

łącznie w 2020 roku w placówkach przebywało 99 dzieci oraz na podstawie porozumienia między powiatami, poza powiatem oświęcimskim umieszczonych było 5 dzieci.

Na funkcjonowanie 7 placówek opiekuńczo-wychowawczych (w tym 5 placówek typu rodzinnego) w 2020 roku Powiat przeznaczył: 4 169 292,67 zł w tym na Wioskę Dziecięcą: 1 349 154,18 zł, na placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego w Oświęcimiu i Kętach - 2 820 138,49 zł, natomiast na realizację zawartych porozumień pomiędzy powiatami, dotyczących ponoszenia kosztów utrzymania 5 dzieci z powiatu oświęcimskiego przebywających w placówkach w innych powiatach wydatkowano kwotę 220 482,36 zł.

W 2020 roku wypłacono dodatek do zryczałtowanej kwoty (500+) dla dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego - Wiosce Dziecięcej, w wysokości 117 071,53 zł. Wypłacono również dodatki w wysokości świadczenia wychowawczego (500+) na dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, tj. Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Kętach oraz Domu Dziecka w Oświęcimiu w wysokości 257 822,53 zł. Łącznie na realizację zadania przeznaczono: 378 642,06 zł.

Osobom pełnoletnim opuszczającym rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej przysługuje pomoc na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie oraz usamodzielnienie. Przedmiotową pomoc przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia. Przysługuje ona osobie usamodzielnianej, która realizuje Indywidualny Program Usamodzielnienia i przebywała na podstawie orzeczenia sądu przez okres:

- co najmniej 3 lat w spokrewnionej w rodzinie zastępczej,
- co najmniej 1 rok w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo- wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

W 2020 roku z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki i zagospodarowanie skorzystały 22 osoby z placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz 3 osoby z młodzieżowych ośrodków wychowawczych. Łączna kwota udzielonej pomocy na kontynuowanie nauki wyniosła w przedmiotowym roku 126 862,94 zł, na zagospodarowanie - 4 654,00 zł, natomiast na usamodzielnienie - 29 826,00 zł. Ponadto 37 osobom opuszczającym rodziny zastępcze udzielono wsparcia na kontynuowanie nauki w kwocie 102 400,30 zł, na zagospodarowanie - 20 501,00 zł oraz na usamodzielnienie - 45 106,00 zł.

Ogółem w 2020 roku z pomocy przeznaczonej usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej instytucjonalnej i rodzinnej skorzystały 62 osoby na łączną kwotę 329 350,24 zł.

Powiat oświęcimski korzysta z dwóch mieszkań należących do zasobu mieszkaniowego Gminy Miasta Oświęcim. Mieszkania te wykorzystywane są w formie mieszkań chronionych treningowych dla wychowanków instytucjonalnych i rodzinnych form pieczy zastępczej, którzy korzystają z nich w ramach pomocy w procesie usamodzielnienia i ze względu na dysfunkcje panujące w środowisku rodzinnym nie powinni wracać do własnych domów. W 2020 roku korzystano z mieszkań, które przeznaczone są łącznie dla 7 osób. W przedmiotowym roku z jednego mieszkania korzystało 5 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, natomiast w drugim mieszkaniu zamieszkały 2 wychowanki - jedna z rodziny zastępczej, a kolejna z Domu Dziecka w Oświęcimiu. Koszt utrzymania mieszkań chronionych w 2020 roku wyniósł 18 404,77 zł. W kwocie tej zawarte są wydatki na wyposażenie mieszkań oraz comiesięczne opłaty za czynsz i media. Pracujący wychowankowie w zależności od posiadanego dochodu ponoszą odpłatność w wysokości 60,00 zł, 100,00 zł, 160,00 zł miesięcznie. Dochody Powiatu z tego tytułu wyniosły 5 200,00 zł.

Powiat aktywnie współpracuje z Fundacją „Grupa Kęty Dzieciom Podbeskidzia” w zakresie wsparcia młodzieży opuszczającej rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej. Ponadto, w 2020 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu, w zakresie pomocy wychowankom pieczy zastępczej oraz osobom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze, współpracowało m.in. z:

- Fundacją „One Day” (pomoc rzeczowa, organizacja upominków dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Kętach i Oświęcimiu),
- Fundacją „Słoneczna Nadzieja” (pomoc rzeczowa: paczki żywnościowe w okresie Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia),
- Organizacją non-profit UK-BUTTERFLIES LTD z Wielkiej Brytanii (realizacja dwóch projektów w ramach programu ERASMUS+: „Grow it up - competences and framework for social system youthworkers i Level up: competences of the future”),
- Fundacją Edukacji Rozwoju Innowacji (realizacja projektu w ramach programu ERASMUS+ „Grow it up - competences and Frome work for social system you the workers”),
- Fundacją Ludzi z Potencjałem (w ramach współpracy fundacja udzieliła wsparcia rzeczowego na rzecz podopiecznych pieczy zastępczej w ramach akcji Potencjalny Mikołaj),
- Fundacją na Rzecz Dzieci Pokrzywdzonych Losowo z Czechowic-Dziedzic (w ramach współpracy fundacja przekazywała pomoc rzeczową na rzecz wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej),
- Fundacją SFINKS (w ramach współpracy Fundacja dofinansowała wyposażenie dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w Oświęcimiu i Kętach).

7. STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA

Aktywność i integracja społeczna seniorów stanowią niezwykle ważny problem społeczny. Dzięki postępowi medycznemu żyjemy coraz dłużej, coraz dłużej chcemy być aktywni i korzystać z życia w pełni. Pomimo tego w starszych osobach często nie dostrzega się potencjału i korzyści płynących dla społeczności lokalnej. Na przestrzeni ostatnich lat można zauważyć wzrost udziału osób, które ukończyły 60 lat w populacji ogólnej. Zjawisko to nazywane starzejącym się społeczeństwem ma miejsce zarówno w Polsce, jak i w większości uprzemysłowionych krajów.

W 2020 roku osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły 22,9 % wszystkich mieszkańców powiatu oświęcimskiego, co oznacza wzrost w stosunku do 2019 roku o 0,5 %.

Poniższa tabela przedstawia procentowy udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w powiecie oświęcimskim oraz gminach wchodzących w skład powiatu w latach 2019 – 2020

GMINA	2019	2020
miasto Oświęcim	26,5	27,0
Kęty	21,3	21,9
Brzeszcze	22,4	23,2
Chełmek	23,2	23,4
Oświęcim	20,3	20,7
Zator	19,4	19,9
Osiek	18,2	18,6
Przeciszów	21,0	21,3
Polanka Wielka	17,9	18,2
POWIAT OŚWIĘCIMSKI	22,4	22,9

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Łączna liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy i wsparcia pomocy społecznej we wszystkich gminach powiatu oświęcimskiego kształtowała się w 2020 roku na poziomie 712. W stosunku do 2019 roku w gminach Kęty, Zator i Polanka Wielka nastąpił wzrost liczby osób, które ukończyły 60 rok życia i korzystały ze świadczeń Ośrodka Pomocy Społecznej. Na terenie pozostałych gmin powiatu oświęcimskiego ich liczba uległa zmniejszeniu lub utrzymywała się na względnie stałym poziomie.

Poniższa tabela obrazuje liczbę osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w gminach powiatu oświęcimskiego w latach 2019 – 2020 (według liczby wypłaconych świadczeń).

GMINA	2019	2020
miasto Oświęcim	471	273
Kęty	81	176
Brzeszcze	60	56
Chełmek	93	43
Oświęcim	40	37
Zator	48	57
Osiek	62	50
Przeciszów	10	9
Polanka Wielka	8	11
RAZEM	873	712

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 i 2020 rok

W 2020 roku łącznie we wszystkich gminach powiatu oświęcimskiego przyznano 1 454 zasiłki pielęgnacyjne osobom, które ukończyły 75 lat. Liczba świadczeń przyznawanych osobom po 75 roku życia w porównaniu do 2019 roku zmalała. Znaczne spadki liczby zasiłków

nastąpiły w gminie Oświęcim, Przeciszów i Polanka Wielka. Poniższa tabela przedstawia liczbę świadczeń w poszczególnych gminach w latach 2019 – 2020.

GMINA	2019	2020
miasto Oświęcim	891	814
Kęty	145	80
Brzeszcze	365	383
Chełmek	24	25
Oświęcim	293	24
Zator	27	26
Osiek	103	97
Przeciszów	12	4
Polanka Wielka	12	1
RAZEM	1 872	1 454

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 i 2020 rok

Osobom starszym, które nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w życiu codziennym, przysługuje prawo do opieki w Domu Pomocy Społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej koszty pobytu w Domu Pomocy Społecznej pokrywa zainteresowany w wysokości 70% swojego dochodu (najczęściej jest to renta bądź emerytura). Uzupełnienie kwoty do 100% (całkowite koszty utrzymania) to zadanie rodziny bądź gminy, gdy rodzina nie jest wydolna finansowo.

Szczegółowe dane dotyczące ilości osób za które ponoszona jest odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej na przestrzeni lat 2019-2020 przez poszczególne gminy powiatu oświęcimskiego znajdują się w kolejnej tabeli.

GMINA	2019	2020
miasto Oświęcim	36	40
Kęty	20	18
Brzeszcze	18	19
Chełmek	8	7
Oświęcim	7	8
Zator	10	9
Osiek	5	5
Przeciszów	3	5
Polanka Wielka	3	2
RAZEM	110	113

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 i 2020 rok

Na terenie powiatu oświęcimskiego w 2020 roku funkcjonowały 3 placówki, które świadczyły pomoc osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, tj.:

- Dom Pomocy Społecznej w Bobrku - przeznaczony dla 203 mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie - organem prowadzącym Dom jest powiat oświęcimski;
- Dom Pomocy Społecznej Braci Albertynów w Bulowicach - przeznaczony dla 81 mężczyzn przewlekle psychicznie chorych - działa na zlecenie Powiatu, a prowadzony jest przez Zgromadzenie Braci Albertynów;
- Dom Pomocy Społecznej Caritas Archidiecezji Krakowskiej w Zatorze - przeznaczony dla 52 kobiet i mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie - działa na zlecenie Powiatu.

Roczny koszt prowadzenia i utrzymania wszystkich Domów Pomocy Społecznej, bez względu na źródło finansowania, to kwota 18 532 038,17 zł. Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca domu, stanowiący jednocześnie wysokość odpłatności za pobyt, przedstawiał się w 2020 roku następująco:

- DPS Bobrek - 4 416,34 zł,
- DPS Bulowice - 3 524,53 zł,
- DPS Zator - 4 310,41 zł.

W ramach wsparcia seniorów powiat oświęcimski zawarł porozumienie partnerstwa ze Stowarzyszeniem MANKO z Krakowa, które dotyczyło Programu Powiat przyjazny seniorom i Ogólnopolska Karta Seniora. Partnerem wspierającym tego przedsięwzięcia jest Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Oświęcimiu.

Uniwersytety Trzeciego Wieku, czyli uczelnie dla osób starszych powstały na gruncie idei lifelong learning, czyli uczenia się przez całe życie. Głównym celem powstawania UTW przy uczelniach wyższych i gminach jest ogólne kształcenie seniorów, a tematyka oferowanych zajęć jest różnorodna i zależy od specyfiki podmiotu prowadzącego oraz lokalnych potrzeb.

Dla seniorów z powiatu oświęcimskiego, w 1997 roku utworzony został Oświęcimski Uniwersytet Trzeciego Wieku. Od 2006 roku patronat naukowy sprawuje nad nim Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. rtm. Witolda Pileckiego w Oświęcimiu. Stanowi on formę edukacji oraz zachowania i zwiększenia sprawności intelektualnej, psychicznej i fizycznej. Ponadto na terenie gminy Kęty i Zator prowadzą działalność 2 Uniwersytety Trzeciego Wieku. W związku z wystąpieniem pandemii wirusa SARS-CoV-2 w 2020 roku i koniecznością wprowadzenia czynności zapobiegawczych, ograniczono liczbę organizowanych wydarzeń kulturalnych i oświatowych.

8. PRZESTĘPCZOŚĆ

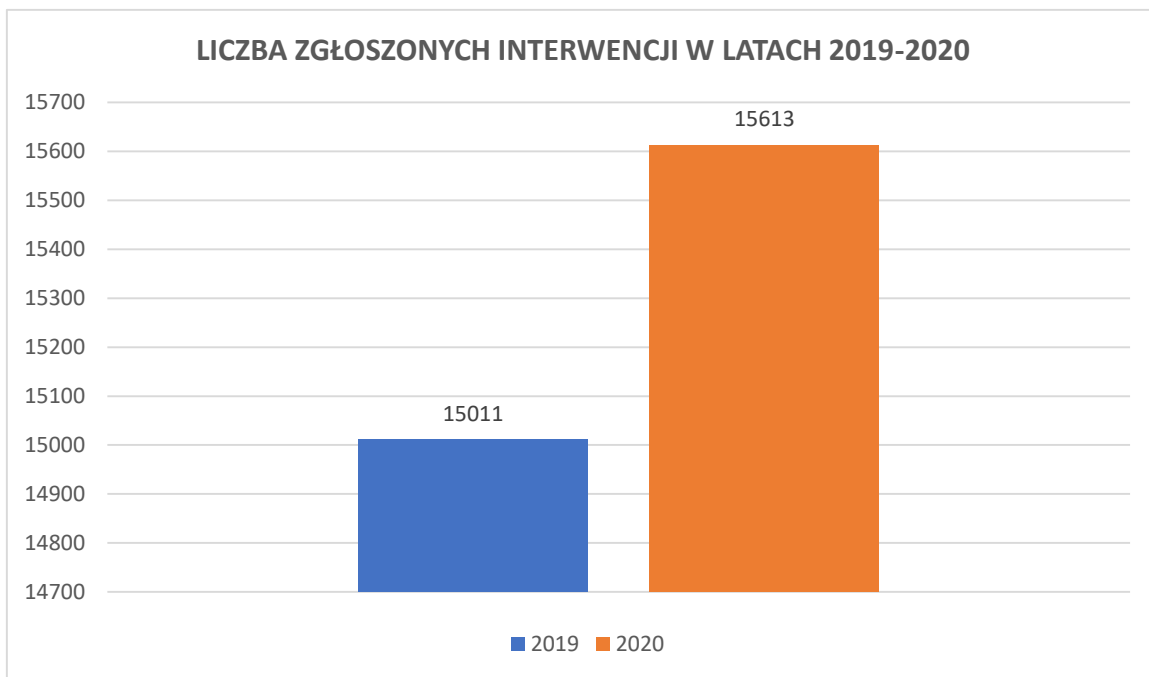
W 2020 roku priorytetowym działaniem Komendy Powiatowej Policji w Oświęcimiu było wzmocnienie współpracy ze społeczeństwem oraz zapewnienie możliwie maksymalnego poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Powiatu. Dążono do ograniczenia przestępczości pospolitej oraz efektywnego ścigania sprawców przestępstw kryminalnych, a w związku z ogłoszeniem epidemii na terenie kraju, Komenda prowadziła działania edukacyjne, informacyjne i represyjne, które miały na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa wśród mieszkańców.

Z udostępnionych danych przez KPP w Oświęcimiu wynika, że w 2020 roku najczęstszym powodem wszczętych postępowań na terenie powiatu oświęcimskiego była kradzież i włamanie. Odnotowano również niszczenie mienia, rozboje i bójki/pobicia. Poniższa tabela przedstawia szczegółowy wykaz wszczętych postępowań na terenie Powiatu na przestrzeni ostatnich lat. Można zauważyć, iż liczba poszczególnych kategorii przestępstw ulegała wahaniom w omawianych latach.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020
Rozboje	13	15
Bójki/pobicia	16	11
Kradzież	268	228
Włamanie	118	110
Niszczenie mienia	118	113

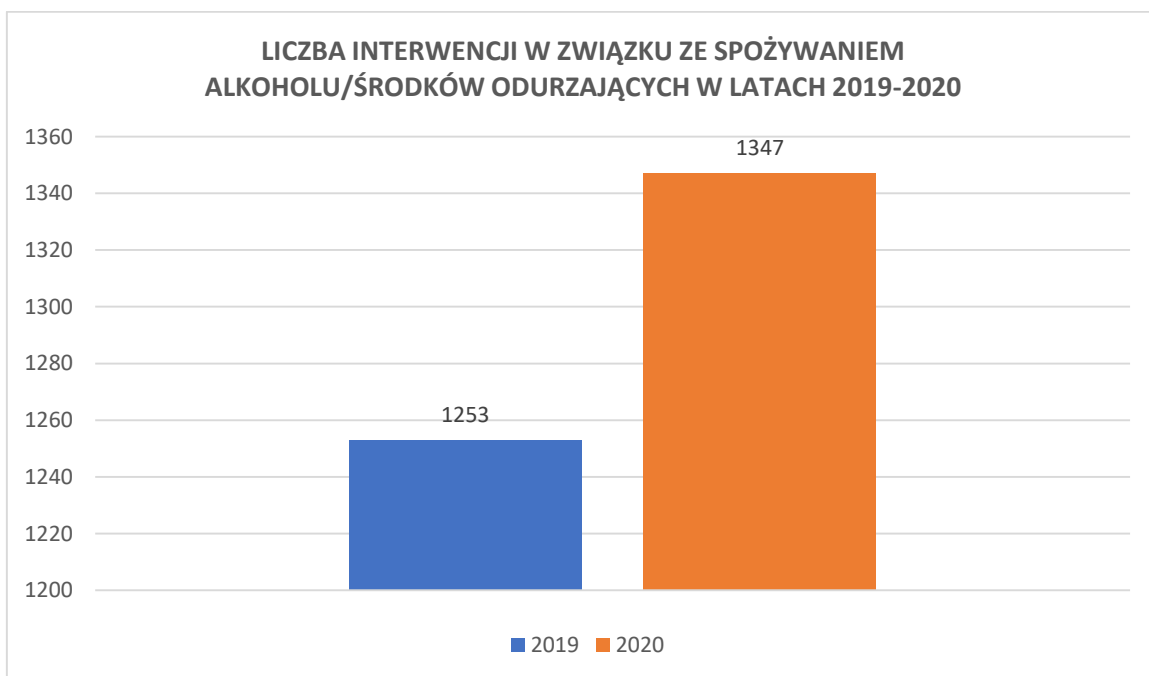
Źródło: dane udostępnione przez KPP w Oświęcimiu

Na przestrzeni lat 2019 - 2020 zwiększyła się liczba interwencji policyjnych, zgłaszanych przez mieszkańców Powiatu. W 2020 roku osiągnęła poziom 15 613 zgłoszeń, a więc zwiększyła się o 4% w porównaniu do roku ubiegłego. Część interwencji w przedmiotowym zostało podjętych w związku ze zgłoszonymi nieprawidłowościami, które dotyczyły obostrzeń związanych z pandemią COVID-19 (3 156 interwencji). Dane statystyczne dotyczące liczby zgłaszanych interwencji w latach 2019-2020 przedstawia wykres poniżej.

Źródło: Raport o Stanie Powiatu Oświęcimskiego za 2020 rok

Z danych wynika, że w 2020 roku wzrosła liczba interwencji związanych ze spożywaniem alkoholu/środków odurzających. W porównaniu do 2019 roku odnotowano o 94 interwencje więcej.

Źródło: dane udostępnione przez KPP w Oświęcimiu

Policja poza ściganiem sprawców przestępstw i wykroczeń, realizuje także zadania w obszarze profilaktyki społecznej, skierowanej zarówno do dzieci jak i osób dorosłych. W ramach tego działania prowadzi systematyczną współpracę z wieloma podmiotami publicznym i prywatnymi, samorządami, stowarzyszeniami oraz związkami funkcjonującymi na terenie całego Powiatu.

W 2020 roku funkcjonariusze Zespołu ds. Nieletnich i Patologii oraz dzielnicowi przeprowadzili prelekcje w szkołach i przedszkolach, uczestnicząc w spotkaniach z nauczycielami i rodzicami. Przeprowadzili również szkolenia dla seniorów.

Policjanci Wydziału Ruchu Drogowego każdego dnia realnie wpływali na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Funkcjonariusze prowadzili również działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym realizowane poprzez propagowanie właściwego zachowania wszystkich uczestników ruchu drogowego.

Dodatkowo funkcjonariusze dbali o bezpieczeństwo na terenie miast i wsi powiatu oświęcimskiego podczas trwania uroczystości i imprez masowych.

WNIOSKI I PODSUMOWANIE

Diagnoza aktualnych problemów społecznych w powiecie oświęcimskim przeprowadzona na podstawie danych empirycznych przekazanych między innymi przez Ośrodki Pomocy Społecznej, danych Głównego Urzędu Statystycznego, Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu potwierdza konieczność dążenia do realizacji celów wskazanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Oświęcimskiego na lata 2021 – 2026 tj.

1. zintensyfikowanie działań instytucji i organizacji na rzecz ograniczenia problemu bezrobocia i zapobiegania jego skutkom;
2. zintensyfikowanie działalności systemu wsparcia osób z niepełnosprawnością;
3. zwiększenie świadomości mieszkańców Powiatu w zakresie zagrożeń wynikających ze spożywania substancji psychoaktywnych oraz prowadzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin;
4. koordynowanie działań przeciwdziałających przemocy, w celu budowania skutecznej i kompleksowej struktury wsparcia rodzin nia zagrożonych;
5. udzielanie pomocy rodzinom w zakresie prawidłowego wypełniania ról rodzicielskich, rozwoju umiejętności i kompetencji niezbędnych do prawidłowego sprawowania funkcji rodzicielskiej oraz rozwiązywania sytuacji kryzysowych w rodzinie, a także wspieranie rodzicielstwa zastępczego;
6. rozwój systemu rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz wsparcie wychowanków w procesie usamodzielniania się;
7. intensyfikacja działań wspierających i integrujących osoby starsze.